

Orijinal Soru: Klinik Bilimler 147

147. Aşağıdakilerin hangisinde idrar sedimentinin incelenmesinde dismorfik eritrositler ve eritrosit silendirleri saptanması en olasıdır?

- A) Akut tübüler nekroz
- B) İdrar yolu enfeksiyonu
- C) Akut nefritik sendrom
- D) Mesane kanseri
- E) Renal arter stenozu

Doğru Cevap:C

DERS NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

(Bu referanslar; soru kitabı Tüm Tus Soruları, Kamp notalarımız ya da non spesifik slaytlardan DEĞİL, sadece güncel ders notalarımızdan verilmiştir. Bu notları şubelerimizde kolayca edinip, referansları kontrol edebilirsiniz.)

İLGİLİ NOTLAR

178

TUS HAZIRLIK MERKEZLERİ

BÖBREK FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Klinik Bilimler 147. soru
Tusdata Dahiliye Ders Notu 1. Fasikül Sayfa 178

Hematüri

- Her büyük büyütülmeli mikroskop sahasında ≥ 3 eritrosit olması **hematüridir**.
- Hematüriyi değerlendirme için idrardaki **eritrositin şekline** bakmak gereklidir:
  - ✓ Eritrositlerin şekli normal (**izomorfik**) ise öncelikle pelvikalisyal, üreteral, mesane vb **üriner sistem orijinli** patolojiler düşünülmelidir.

Glomerüler orijinli hematüriyi destekleyen bulgular

- Dismorfik eritrositler
- Eritrosit silendirleri (patognomonik)
- Akantositler
- Eşlik eden proteinürü ($> 500 \text{ mg/gün}$) veya yeni başlangıçlı hipertansiyon
- **Pihtılı gros hematüri** glomerülonefritlerde izlenmez, **üriner sistem malignitesi** araştırılmalıdır.
- İzole glomerüler hematürünün en sık nedeni **IgA nefropatisidir**.
- Toplumda genel olarak hematürünün **en sık** nedeni **üriner enfeksiyonlardır**.
- İdrar kırmızı olmasına rağmen eritrosit görülemiyorsa; **intravasküler hemoliz (hemoglobinürü), miyoglobinürü, ilaç (rifampin)** akla gelmelidir.
- Üriner kaynaklı olduğu düşünülen hematüride en önemli tetkik **bilsayarlı tomografidir**.
  - ✓ Normal bulunur ise **idrar sitolojisi** ve/veya **sistoskopi** yapılabilir.

Hematüride bazı ipuçları

- **Renal kolik + hematüri**: Böbrek taşı
- **Lomber kitle + hematüri**: RCC
- **Ağırsız pihtılı hematüri**: Mesane kanseri
- **Aile öyküsü + hematüri**: Polikistik böbrek hastalığı, Alport sendromu

Lökositüri (Piyürü)

- Her büyük büyütülmeli mikroskop sahasında **$\geq 3-5$ lökosit** olması ya da mililitrede **$\geq 8-10$ lökosit** olmasıdır.
- En sık nedeni **üriner sistem enfeksiyonlarıdır**.
- Lökosit kümeleri ve silendirleri **piyelonefritte** ve **akut interstisyel nefritte** görülebilir.
- **Steril piyürü**:
  - ✓ İdrar kültürü **negatif** olan hastada **idrarda lökosit** olmasıdır.
  - ✓ **Önemli nedenleri**:
    - Tüberküloz enfeksiyonu, Klamida enfeksiyonu
    - Interstisyel nefrit, Renal transplant rejeksiyonu
    - Jinekolojik enfeksiyon
    - Polikistik böbrek hastalığı
    - Böbrek taşı vb.

- Ağrısız gross hematuri, **kahve veya kola rengi** ise genellikle glomerülonefritleri, **kırmızı veya pembe** renk olduğunda ise travma, tümör, pihtilaşma bozuklukları veya renal tüberküloz gibi nonglomerüler nedenlerin göstergesidir.
- Fizik muayenede böğürde kitle palpe edilmesi, hidronefroz, kistik hastalık, renal ven trombozu veya tümörü düşündürmelidir. **Döküntü ve eklem ağrısı, Henoch Schönlein purpurası veya lupus** akla getirmelidir.

Klinik Bilimler 147. soru
Tusdata Pediatri Ders Notu 3. Fasikül Sayfa 1030

Çocuklarda Hematuri Nedenleri

Glomerül hastalıkları	Vasküler
- IgA nefropatisi (Berger)	- Nutcracker sendromu
- Alport sendromu	- Hemanjiom, anevrizma
- İnce membran hastalığı	- Kristallüri
- Akut poststreptokoksik glomerülonefrit	- Arteriyel ya da venöz tromboz
- Membranöz glomerülopati	- Hemoglobinopatiler
- Membranoproliferatif glomerülonefrit	Anatomik bozukluklar
- Fokal segmental glomerulosklerozis	- Multikistik displazi
- Hızlı ilerleyen glomerülonefrit	- Travma
- Antiglomeruler bazal membran hastalığı	- Polikistik böbrek
Multisistem Hastalıklar	- Hidronefroz
- Sistemik lupus eritematosus	- Tümörler (Wilms, rhabdomyosarkom, anjiyomiyolipom, medüller karsinom)
- Goodpasture sendromu	Tubulointerstisyel
- Hemolitik üremik sendrom	- Piyealonefrit
- Orak hücreli anemi	- Papiller nekroz
- Poliarteritis nodosa	- Interstisyel nefrit
- Henoch Schönlein purpurası	- Akut tübüler nekroz
- Wegener granülomatozu	Alt üriner yolla ilgili nedenler
- HIV nefropatisi	- Travma, egzersiz, aracılı Münchhausen
	- Ürolyazis, mesane tümörü
	- İnflamasyon (infeksiyöz ya da non-enfeksiyöz)
	- Sistit, üretrit

Glomerüler ve Nonglomerüler Hematurinin Ayırımı:

Glomerüler:

- Kahverengi veya kola rengi idrar
- >2 (+) proteinüri (gross hematuri yokken)
- Eritrosit ve lökosit silendirlerinin varlığı
- Dismorfik eritrositler (akantositler)
- Renal tübüler hücrelerin varlığı

Non glomerüler:

- Parlak kırmızı renkte idrar
- Kan pihtılarının olması
- Eritrosit şekillerinin normal olması
- Terminal hematuri